

Naučná stezka Svatého Blažeje

Naučná stezka seznamuje s krajinou a přírodou okolí Blažejského rybníka (přírodní památka). Navštěvuje rovněž ruinu zaniklého poutního kostela sv. Blažeje a křížovou cestu. Okruh má 2,5 km a vede nenáročným terénem.

Branišovský vrch a Davidova naučná stezka

Z Tepelské vrchoviny nápadně vyčnívá táhlý zalesněný hřbet dvojvrší Třebouňského a Branišovského vrchu. Na Branišovském vrchu jsou zajímavé zříceniny Davidovy observatoře, ke které vede Davidova naučná stezka od kláštera v Teplé.

Alois Martin David patřil mezi významné vědce Čech na přelomu 18. a 19. století. Jeho hlavním oborem byla kromě matematiky i astronomie. Velmi zajímavou připomínkou jeho bádání v oblasti astronomie jsou **pozůstatky astronomické observatoře** na Branišovském vrchu. K lokalitě vás zavede odbočka z [naučné Davidovy stezky](#) z Branišova. Observatoř, jejíž podoba zůstává téměř utajena, stávala přímo **na skalnatém vrcholku Branišovského vrchu**. Okružní trasa z Nežichova a zpět čítá kolem 9,5 km. Do dnešní doby se z ní zachoval **suťový kužel**, z něhož po stranách na několika místech vyčnívá zdivo po stavbě, která byla vybudována **patrně na osmibokém půdorysu**. Observatoř nechal A. M. David vybudovat někdy **kolem roku 1800** a byla rovněž jedním ze základních bodů jeho astrogeodetických měření. Po jeho smrti **v roce 1836 přestala stavba sloužit** svému účelu, byla opuštěna a pozvolna se začala měnit ve zříceninu.

A. M. David se narodil se 8. prosince 1757 v nedalekých **Dřevohryzech** na panství premonstrátského **kláštera v Teplé** a později se stal **řeholníkem** tohoto kláštera. Byl členem mnoha vědeckých společností u nás i v Evropě. Rakouský **císař František I.** mu v roce 1830 udělil **titul císařského královského rady**. A. M. David své vědecké poznatky publikoval v řadě odborných příspěvků a ve svých **33 odborných knihách**, zaměřených především na astronomii a topografii. Davidovým jménem - Martindavid je od roku **1989 pojmenována i planetka č. 6385**.

Cestou lze narazit na průsečík 50 rovnoběžky a 13 poledníku východní délky.

Sepuska – Žernovník

Kopec s neuvěřitelnými výhledy na Plzeňský kraj, starou lípou a oblohou plnou hvězd.

Sepuska svou nadmořskou výškou nemůže konkurovat soudnímu Třebouňskému vrchu, ale pastviny a louky na jeho svazích nabízí nepřeborné množství výhledových míst. Asi nenajdete příliš dalších lokalit, kde byste z pouhé louky, bez rozhledny spatřili tak velkou část Plzeňského kraje. Výhled za jasného dne ohraničuje Korábská vrchovina s Plánickým hřebenem v pozadí, hraniční hřebeny Šumavy, bavorský Hoher Bogen a Český les. Z bližších kopců jistě nepřehlédnete dlouhý [Hradištský kopec](#) u Konstantinových Lázní, drobný suk [Krasíkova](#), Ovčí vrch s Milkovským čihadlem, Stěnský vrch se stožárem, na Karlovarsku pak slavný [Podhorní vrch](#) či Prachometský kopec. Bonusem je jeden z nejhezčích pohledů na masiv protějšího [Branišovského a Třebouňského vrchu](#).

Výhled na Plzeňský kraj

Výhledy na Plzeňský kraj jsou nejhezčí z drobných skalek uprostřed pastviny (waypoint R3), ale neriskujte vstup při pasoucím se skotu, náhradou v takovém případě může být pohled od drobného pomníčku (waypoint R4) a samozřejmě z bývalého vodojemu. Třebouňský vrch uvidíte pěkně od kešky či z přístupové cesty.

Na samém vrcholu naleznete stavbu nefunkčního vodojemu, který se po vyhnání německého obyvatelstva a opuštění celé vesnice po roce 1945 stal zbytečným. Při případné prohlídce vnitřních prostor dávejte pozor na skleněné střepy. Jen pár metrů západně od vodojemu je umístěn trigonometrický bod č. 1, ale mnohem zajímavější je statná lípa s krásně tvarovanou košatou korunou.

V noci...

Obvykle jsou výhledová místa v přírodě atraktivní jen za denního světla. Sepuska však nabízí krásné výhledy i v noci, jen je potřeba zaklonit hlavu. Ano, obloha zde bývá neuvěřitelně zajímavá, protože okolí Bezvěrova patří mezi oblasti relativně málo zasažené světelným smogem. Za temnou oblohu vděčí především řídkému osídlení a velké vzdálenosti měst.

Tmavost oblohy v konkrétní lokalitě se v posledních letech udává na [devítistupňové stupnici Johna Bortleho](#). Abyste se na ní zorientovali, prozradíme vám, že stupeň 1 značí ideálně tmavou oblohu

umožňující některým pozorovatelům vidět vzdálenou [galaxii M33](#) pouhým okem, zatímco stupeň 9 označuje oblohu nad centrem Prahy, kde nenajdete ani některá známá souhvězdí. Na Sepusce odpovídá obloha obvykle stupni 4 označující přechod příměstské a venkovské oblohy, kdy je [Mléčná dráha](#) působivá, viditelné je i zvířetníkové světlo, ale též nasvícení nad většími městy. Za velmi příhodných nocí se tmavost oblohy na Sepusce dostává na stupeň 3 odpovídající ryze venkovské obloze. Takto tmavá obloha je v České republice vzácností, běžně se s ní setkáte jen na několika málo místech Šumavy a Novohradských hor.

K obloze plné hvězd přičtete jen minimum stromů, výhled na všechny světové strany, snadný přístup autem po silnici a polní cestě a bude vám jasné, že toto místo láká amatérské astronomy. Je sice vystaveno nárazům větru, ale díky němu jsou na Sepusce mlhy spíše vzácností. Někdy je Sepuska označována jako nejlepší lokalita pro pozorování v okolí Plzně. Využívá ji i tým Kometa, který nám do listingu poskytl fotografie pořízené na Sepusce.

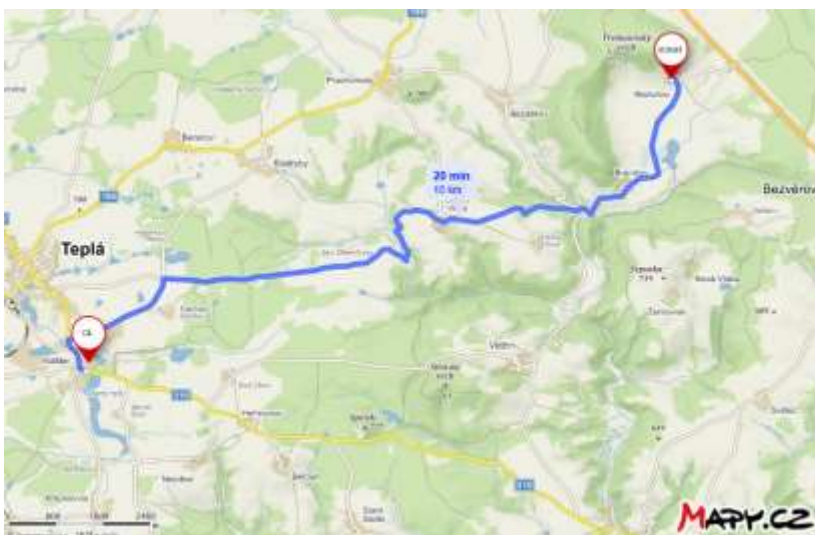
Kláster premonstrátů v Teplé

Na řece Teplé, v **Tepelské vrchovině na západě Čech** leží nedaleko [Mariánských Lázní](#) město a **klášter Teplá**. Proslulý premonstrátský klášter založil v roce 1193 český velmož, **blahoslavený Hroznata**, aby do něj vzápětí povolal premonstrátské řeholníky z pražského [Strahova](#). Rozlehlému klášternímu areálu vévodí monumentální **románsko-gotická stavba Kostela Zvěstování Páně** z let **1193 - 1232**, jedna z nejstarších neobvykle zachovaných památek na našem území s cenným barokním inventářem. V severní kapli klášterního kostela jsou uloženy **ostatky blahoslaveného Hroznaty**.

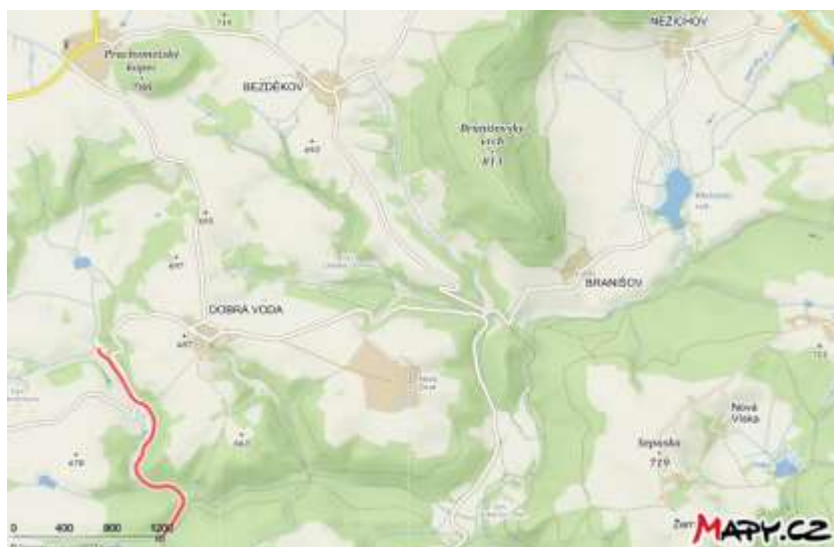
V kostele jsou **pravidelné bohoslužby**, objekt je **přístupný turistům k prohlídkám**, konají se zde koncerty, výstavy a další kulturní akce. Kromě prohlídek

klášterních interiérů je možné projít se **rozhlehlým klášterním parkem**, založeném v anglickém stylu na začátku 20. století. Po cestě okolo rybníka natrefíte na malou Lurdskou jeskyňku, nebo na moderní křížovou cestu, vytvořenou v roce 2016 sochařem Václavem Gařáříkem.

Pokud se vydáte autem po vyznačené cestě v mapě, minete odbočku k dalšímu z klášterů. Mužský **klášter Matky Boží Nový Dvůr**. Žijí zde mniši, kteří se věnují nejen modlitbám, ale chovají i ovce, hospodaří v lese a vyrábí výbornou hořčici a další výrobky, které pocházejí z mateřského kláštera Sept-Fons ve Francii, kde mniši sídlí již od 12. století. Určitě stojí za krátké nahlédnutí za klášterní zdi.

Naučná stezka Vidžín – Telecí potok

Naučná stezka vedoucí podél Telecího potoka měří 2,1 km a spojuje znovu obnovenou Dřevohryzkou kyselku u zaniklé obce Dřevohryzy, která byla odpradávná využívána k občerstvení při práci v zemědělství, s obcí Vidžín, resp. do obce lze ze stezky dojít. Po cestě je instalováno šest informačních panelů.

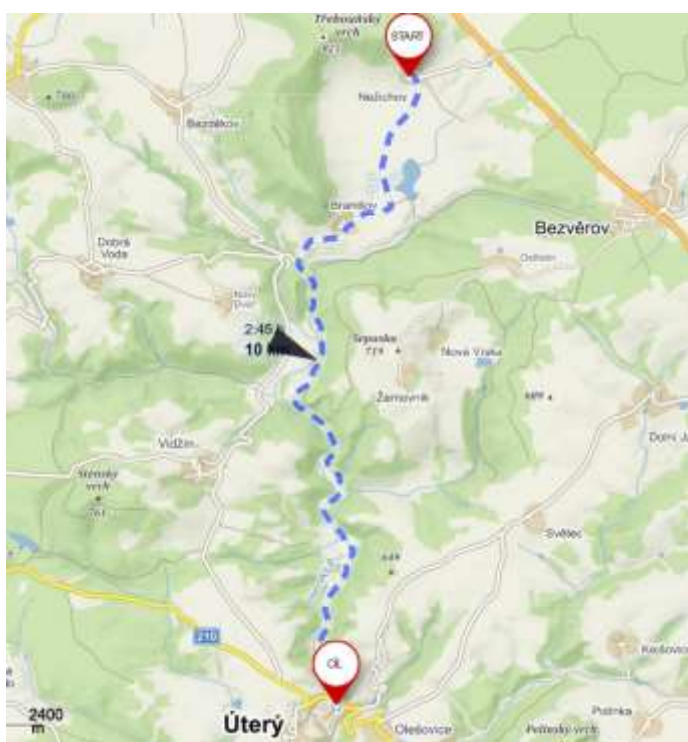
K trase se dostaneme buď ze zmíněné obce Vidžín nebo Dobré Vody po cyklostezce č. 2233, případně po Davidově stezce.

Naučná stezka podél Úterského potoka

Malebné údolí potoka je vyhledávaným místem pro pěší turistiku a dětské stanové tábory. Původní a celá stezka vede po značených turistických stezkách. Začíná a končí na Náměstí Kryštofa Haranta ve městě Bezdružice. Podél Úterského potoka lze dojít až k hracholuské přehradě.

Pokud se na ní vydáte právě od nás. Je možné podél něho po značené turistické cestě dojít až do Úterý. Pěšky cesta tam a zpět zabere celý den a nohy budou bolet. (20km) Na kole je cesta také možná, ale je nutno počítat s několika přenosy a brody. Stojí to však za to. V Úterý je možnost se občerstvit a prohlédnout si zrenovované náměstíčko.

Úterský potok pramení západně od Bezvěrova, nedaleko pramení Manětínský potok. Mezi Bezvěrovem a Úterým se do něj vlévá Bezděkovský potok, Telecí potok a Lomený potok. Ještě před ústím Telecího potoka stával Zuckerův mlýn a další mlýn, tzv. Jansův mlýn, se nacházel u ústí Lomeného potoka. Minete cestou z Nežichova. Za obcí Úterý se nalézají další z bývalých mlýnů na tomto potoce, tzv. Reličkův mlýn.